

Komunikat prasowy

Luksemburg, 30 marca 2021 r.

Różne podejścia do kontroli celnych negatywnie wpływają na dochody UE

Kontrole celne w różnych państwach członkowskich nadal nie są wystarczająco zharmonizowane, aby odpowiednio zabezpieczać interesy finansowe UE – wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Chociaż w ostatnich latach poczyniono kroki we właściwym kierunku, unijne przepisy nie są na tyle dobrze skonstruowane, aby sprawić, że państwa członkowskie będą typowały przywozy do kontroli w jednolity sposób. Obecnie poszczególne państwa stosują przepisy na bardzo różne sposoby, co potencjalnie umożliwia importerom dokonywanie przywozów głównie w tych punktach przekraczania granicy UE, w których poziom kontroli jest niski. Kontrolerzy przestrzegają także, że w niektórych państwach członkowskich nie wszystkie zgłoszenia celne są poddawane wymaganej analizie ryzyka, a przywozy o wyższym poziomie ryzyka mogą nie być typowane do kontroli z odpowiednim priorytetem.

– Nieuczciwi importerzy mogą dokonywać przywozów w tych punktach przekraczania granicy, w których przeprowadza się mniej kontroli, i tym samym unikać uiszczenia należności celnych. Aby temu zapobiec, procedury typowania do kontroli muszą być stosowane w jednolity sposób na terenie całej unii celnej – powiedział Jan Gregor, członek Trybunału odpowiedzialny za to sprawozdanie. – Obecnie kontrole celne w UE nie są właściwie zharmonizowane, co szkodzi unijnym interesom finansowym.

Unia celna ma istotny wpływ na unijną wymianę handlową, a przywozowe należności celne stanowią dla UE znaczące źródło dochodów. Komisja Europejska jest prawnie zobowiązana do zapewnienia, aby państwa członkowskie przeprowadzały kontrole celne w jednolity sposób. W celu zharmonizowania sposobu typowania przywozów do kontroli Komisja przyjęła niedawno ramy dotyczące ryzyka finansowego w kontrolach celnych. Składają się na nie wspólne kryteria i normy oraz wytyczne, które zostały zatwierdzone przez państwa członkowskie. Kontrolerzy przyznają, że wdrożenie ram stanowi ważny krok na drodze ku jednolitemu przeprowadzaniu kontroli celnych, co z kolei jest kluczowym elementem umożliwiającym skuteczny pobór należności celnych. Wysunęli oni jednak pewne zastrzeżenia wobec przyjętych norm, stwierdzili bowiem, że nie zdefiniowano w nich odpowiednio pojęcia ryzyka, a ponadto mają one zbyt luźny

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

charakter i pozostawiają państwom członkowskim nadmierną swobodę w decydowaniu o zmniejszeniu liczby kontroli. Co więcej, normy te nie obejmują ważnych elementów, takich jak ogólnounijna analiza przywozów, odpowiednie techniki eksploracji danych, a także metody przeciwdziałania ryzyku finansowemu w przywozach w kontekście handlu elektronicznego.

W praktyce przyjęte normy nie zmieniły znacząco sposobu, w jaki państwa członkowskie typują przywozy do kontroli, jako że w większości państwa te przyporządkowały kryteria stosowane wcześniej w celu wykrywania podejrzanych przywozów do odpowiadających im kryteriów zawartych w nowo wprowadzonych ramach. Kontrolerzy Trybunału stwierdzili również, że państwa członkowskie nie interpretowały sygnałów ryzyka w taki sam sposób, a stosowane przez nie procedury zmniejszania liczby kontroli do wykonalnego poziomu różniły się między sobą. W rezultacie odsetek kontrolowanych zgłoszeń przywozowych w poszczególnych państwach UE wahał się znacznie, od mniej niż 1% do ponad 60% zgłoszeń. Kontrolerzy zaobserwowali ponadto, że zasady odstępowania od przeprowadzenia kontroli zgłoszenia przywozowego, które zostało do takiej kontroli wytypowane przez system zarządzania ryzykiem, różniły się w zależności od państwa członkowskiego. Tym samym odsetek przypadków odstąpienia od przeprowadzenia kontroli wynosił od 2% do 60%. Kolejne ustalenie kontrolerów dotyczyło analizy ryzyka, stanowiącej podstawę kontroli celnych – wiele zgłoszeń celnych nie poddawano takiej analizie. Ponadto państwa członkowskie przekazywały sobie nawzajem bardzo niewiele informacji na temat importerów, których uznały za obarczonych ryzykiem, dzięki czemu mogli oni uniknąć kontroli poprzez dokonanie przywozu w tych państwach członkowskich, w których byli wolni od podejrzeń.

Kontrolerzy sformułowali pod adresem Komisji zalecenia, które mają doprowadzić do bardziej jednolitego przeprowadzania kontroli celnych, a także rozwinięcia zdolności do szeroko zakrojonej analizy i koordynacji na szczeblu unijnym. Podkreślili także, że postępy w tym zakresie będą zależały od wsparcia i zgody ze strony państw członkowskich.

Informacje ogólne

UE ma wyłączną kompetencję w zakresie przyjmowania prawodawstwa w dziedzinie ceł, państwa członkowskie zaś są odpowiedzialne za wdrażanie tych aktów prawnych. W 2019 r. państwa członkowskie przekazały do budżetu UE należności celne w kwocie 21,4 mld euro, co stanowiło 13% łącznych unijnych dochodów budżetowych. Głównymi państwami dokonującymi przywozów do UE są Chiny, USA i Rosja. Czołowe miejsca na liście wwożonych towarów zajmują meble, sprzęt sportowy, zabawki i odzież.

Sprawozdanie specjalne Trybunału nr 4/2021 pt. „Kontrole celne – niedostateczna harmonizacja szkodzi interesom finansowym UE” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu w 23 językach UE.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

– Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547

– Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502